

**BORR OCH SKRUVDRAGARE
DRILL OG SKRUTREKKER
PORAKONE JA RUUVINVÄÄNNIN
BORE- OG SKRUEMASKINE
HDB 18V**



SE - Läs igenom hela bruksanvisningen och förstå innehållet innan produkten används för första gången! Spara bruksanvisningen i anslutning till maskinen för framtida bruk.

NO - Les gjennom hele bruksanvisningen og forstå innholdet før du bruker produktet. Ta vare på bruksanvisningen for fremtidig bruk.

FI - Lue käyttöohje kokonaan ja varmista, että ymmärrät sen sisällön, ennen kuin käytät tuotetta ensimmäisen kerran! Säilytä käyttöohje varmassa paikassa tulevaa tarvetta varten.

DK - Læs hele manualen, og vær sikker på, at du forstår indholdet, før du tager produktet i brug første gang! Opbevar manualen sammen med maskinen, så du har den til fremtidig brug.



EU- FÖRSÄKRAN OM ÖVERENSSTÄMMELSE/EF-OVERENSSTEMMELSESESKLÄRING/
EU-VAATIMUSTENMUKAISUUSVAKUUTUS/ EF-SAMSVARSKLÄRING/
EC DECLARATION OF CONFORMITY

Produkt nr/Produkt nr/Tuotenro/ Produkt nr/Product no: 18-319

Produktnamn/Produkt navn/Tuotenimi/ Produkt navn/Product name:

BORR OCH SKRUVDRAGARE HDB18V
DRILL OG SKRUTREKKER HDB18V
PORAKONE JA RUUVINVÄÄNNIN HDB18V
BORE- OG SKRUEMASKINE HDB18V
HAMMER DRILL BRUSHLESS HDB18V

BILTEMA

Garnisonsgatan 26
SE-254 66 HELSINGBORG
SWEDEN

Denna försäkran om överensstämmelse utfärdas på tillverkarens eget ansvar/
Denne overensstemmelseserklæring udstedes på fabrikantens ansvar/
Tämä vaatimustenmukaisuusvakuutus on annettu valmistajan yksinomaisella vastuulla/
Denne samsvarserklæringen er utstedt på produsentens eneansvar/
This declaration of conformity is issued under the sole responsibility of the manufacturer.

Föremålet för försäkran ovan överensstämmer med den relevanta unionslagstiftningen om harmonisering/
Genstanden for erklæringen, er i overensstemmelse med den relevante EF-harmoniseringslovgivning/
Edellä kuvattu vakuutuksen kohde on asiaa koskevan unionin yhdenmukaistamislainsäädännön vaatimusten mukainen/
Erklæringens gjenstand er i samsvar med de relevante deler av EØS sitt harmoniseringsregelverk/
The object of the declaration is in conformity with the relevant Community harmonization legislation:

Directive/Regulation	Harmonised standard
2006/42/EC	EN 62841-1:2015 EN 62841-2-1:2018
2014/30/EU	EN 55014-1:2006+A1:2009+A2:2011 EN 55014-2:2015
2011/65/EU	EN 50581:2012

Undertecknat för/Underskrevet for og på vegne af/Puolesta allekirjoittanut/Undertegnet for og på vegne av/Signed for and on behalf of Biltema.

HELSINGBORG 2019-08-14

Erik Hopkins
Product Manager / Authorized to compile the technical file

BRUKSANVISNING I ORIGINAL

BORR OCH SKRUVDRAGARE HDB18V

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INTRODUKTION
2. ANVÄNDNINGSSOMRÅDE
3. TEKNISKA DATA
4. ÖVERSIKTSBILD
5. SÄKERHET
6. UPPACKNING
7. ANVÄNDNING
8. SERVICE & UNDERHÅLL
9. TRANSPORT & FÖRVARING
10. AVFALL

1. INTRODUKTION

Denna bruksanvisning och dess säkerhetsföreskrifter ska läsas innan elverktyget tas i bruk. Var särskilt uppmärksam på följande signalord:



FARA – Indikerar en risk som med stor sannolikhet resulterar i dödsfall eller allvarlig personskada om den inte undviks.



VARNING – Indikerar en risk som sannolikt resulterar i dödsfall eller allvarlig personskada om den inte undviks.



FÖRSIKTIGHET – Indikerar en risk som sannolikt resulterar i lättare personskada om den inte undviks.

Spara bruksanvisningen på en säker plats och låt den medfölja produkten vid en eventuell försäljning. Med reservation för att bilder och beskrivningar inte är identiska med produkten.

Termen "elverktyg" i denna bruksanvisning hänvisar till Borr och skruvdragare 18-319.

2. ANVÄNDNINGSSOMRÅDE

Borr och skruvdragare 18-319 är avsedd för bormning och skruvdragning med verktyg som är avsedda för ändamålet.

- Elverktyget ska användas för privat bruk med rekommenderade tillbehör och i enlighet med bruksanvisningens instruktioner. All annan användning betraktas som felaktig.
- Elverktyget får inte modifieras, öppnas eller repareras av obehörig.
- Elverktyget ingår i Biltemas MultiX 18V-serie och ska endast användas med produktplattformens gemensamma batteri.

3. TEKNISKA DATA

Motor: Borstlös
 Spänning: 18 V
 Varvtal: 0-500/0-1700 rpm.
 Slaghastighet: 0-7500/0-25500 bpm
 Max vridmoment: 50 nM.
 Inställningar, vridmoment: 16 st.
 Funktionsinställningar: 3 st.
 Chuck: 2-13 mm
 Batteri: 18 V (Li-ion)
 Kapslingsklass: IPX0
 Vikt (utan batteri): 1,0 kg

Ljudtryck L_{PA} (EN 62841)

Uppmätt ljudtryck: 86 dB(A)
 Osäkerhet K_{PA} : 5 dB(A)
 Garanterat ljudtryck: 91 dB(A)

Ljudeffekt L_{WA} (EN 62841)

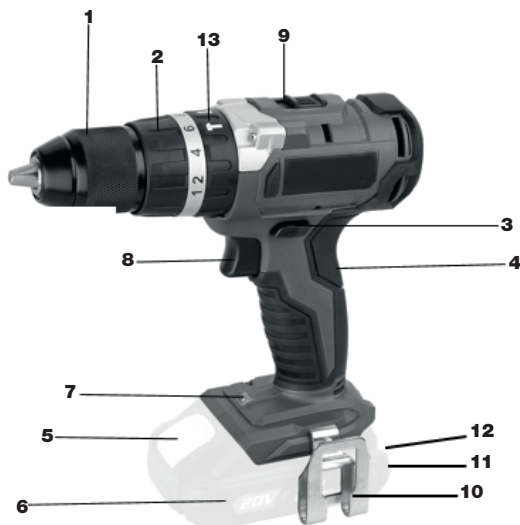
Ljudeffekt: 97 dB(A)
 Osäkerhet K_{WA} : 5 dB(A)
 Garanterad ljudeffekt: 102 dB(A)

Vibrationer (EN 62841)

Vibrationer: 11,72 m/s²
 Osäkerhet K: 1,5 m/s²

OBS! Angivna nivåer för ljud och vibrationer är emissionsvärden för jämförelse mellan maskiner och preliminär exponeringsbedömning. Vid fastställning av lämpliga skyddsåtgärder ska hänsyn tas till alla faktorer som påverkar den totala exponeringen.

4. ÖVERSIKTSBILD



1. Chuck
2. Vridmomentsreglage
3. Rotationsknapp
4. Handtag
5. Batteri, frigöringsknapp (medföljer ej)
6. Batteri (medföljer ej)
7. Arbetslampa
8. Strömbrytare med hastighetskontroll
9. Växelnöckel
10. Bälteskrok
11. Batteriindikator (medföljer ej)
12. Batteriindikator, knapp (medföljer ej)
13. Slagfunktion

5. SÄKERHET

! VARNING! RISK FÖR PERSONSKADA. LÄS HELA BRUKSANVISNINGEN INNAN ELVERKTYGET TAS I BRUK.

Arbete med elverktyg medför allvarliga risker som alla operatörer ska vara medvetna om. Läs och följ säkerhetsföreskrifterna noga. Ta även hänsyn till arbetets omständigheter och arbetsplatsens säkerhetsföreskrifter. Var alltid försiktig – oförutsedda situationer som inte omnämns i säkerhetsföreskrifterna kan uppstå.

5.1 Märkning

Produkten är märkt med följande säkerhetssymboler:

SYMBOL	INNEBÖRD
	Läs igenom hela bruksanvisningen innan produkten används första gången.
	Använd skyddsglasögon och hörselskydd.
	Anger rotationsriktning.

5.2 Säkerhetsföreskrifter

Arbetsplatsen

- Håll arbetsplatsen ren och väl belyst.
- Använd inte elverktyg i explosiva miljöer. Elverktyg kan skapa gnistor som kan antända damm och ångor. Säkerställ att arbetsplatsen är fri från brandfarliga vätskor, gaser och damm.
- Håll barn, djur och obehöriga borta från arbetsplatsen.

Operatören

- Använd inte elverktyget när du är trött eller påverkad av droger, alkohol eller medicin.
- Använd lämpliga arbetskläder som inte riskerar att fastna i rörliga delar. Undvik lösa kläder och smycken. Använd hårnät vid behov.
- Läs i bruksanvisningen vilken personlig skyddsutrustning som krävs.
- Låt inte din vana vid elverktyget leda till oförsiktighet. Respektera alltid säkerhetsföreskrifterna.
- Sträck dig inte för att kunna utföra ett arbetsmoment. Stå alltid stabilt med god balans för att behålla kontrollen om en oväntad situation skulle uppstå.

Elverktyget

- Använd bara elverktyget till avsett användningsområde.
- Överbelasta inte elverktyget. Applicera inte mer kraft än nödvändigt.
- Använd aldrig ett defekt elverktyg. Kontrollera innan användning funktioner såsom strömbrytare, rörelseriktning och fastsättning av tillbehör. Kontakta Biltema om du upptäcker ett fel som påverkar elverktygets funktion.
- Elverktyget får inte öppnas, modifieras eller repareras av obehörig.

- Förhindra oavsiktlig start. Håll inte fingret på strömbrytaren när du bär elverktyget eller när batteriet kopplas in. Avlägsna batteriet innan service och transport.
- Avlägsna justeringsnycklar och dylikt innan elverktyget startas.
- Använd endast verktyg och tillbehör i gott skick. Verktyg och tillbehör som inte är i gott skick kan lättare fastna i arbetsstycket och orsaka en olycka.
- Håll handtag och greppytor torra, hela och rena så att du alltid kan hålla elverktyget i ett bra grepp.
- Använd endast rekommenderade reservdelar och tillbehör.
- Säkra arbetsstycket. Håll aldrig arbetsstycket i handen när det bearbetas med elverktyget.
- Förvara elverktyget utom åtkomst för barn och oerfarna användare. Elverktyg är farliga i händerna på personer som saknar erforderlig kunskap.

Batteriet/batteriladdaren

- Läs batteriets och batteriladdarens bruksanvisning.
- Använd endast rekommenderat batteri till elverktyget.
- Använd aldrig skadade eller modifierade batterier.

Särskilda säkerhetsföreskrifter för arbete med borr och skruvdragare

- Håll elverktyget i de isolerade greppen vid borrarbete i väggar där det kan finnas strömförande elkablar.
- Vidrör inte rörliga delar under drift.
- Låt borr, bits och tillbehör svalna efter användning innan de vidrörs.
- Använd hörselskydd och skyddsglasögon.

5.3 Skyddsanordningar

Följande delar på elverktyget är skyddsanordningar med viktiga säkerhetsfunktioner. Använd aldrig elverktyget om du upptäcker ett fel på en skyddsanordning.

- Rotationsknapp: Ställ rotationsknappen i mittläget för att låsa elverktyget och förhindra oavsiktlig start.

5.4 Kvarstående risker

Även om elverktyget används i enlighet med tillverkarens anvisningar och säkerhetsföreskrifter, kvarstår risker som operatören alltid ska vara observant på.

- Risk för vibrationsskada. Undvik långa arbetspass och avbryt arbetet vid förändringar på händernas hudfärg eller om fingrarna domnar.

6. UPPACKNING

Öppna förpackningen och kontrollera att ingen del saknas eller har skadats under transporten. Förpackningen innehåller följande delar:

- Borr- och skruvdragare
- Bruksanvisning
- Bältesclips

7. ANVÄNDNING

7.1 Montering/demontering av batteri

OBS! Elverktyget får endast användas med batterier som ingår i Biltemas MultiX 18V serie. Läs igenom batteriets och batteriladdarens bruksanvisningar innan batteripaketet laddas eller monteras i elverktyget.

- a. Kontrollera att batteriet är fulladdat genom att trycka in dess indikatorknapp.
- b. För in batteriet i dess fäste på elverktyget.
- c. Kontrollera att batteriet är fastlåst.
- d. För att demontera batteriet, tryck in låsknappen och dra ut det.

7.2 Montering av borr

- a. Håll fast vridmomentsreglaget och vrid på chucken moturs.
- b. För in ett borr i centrum av chucken (använd förlängare/adapter till bits)
- c. Vrid chucken medurs för att spänna fast borret. Kontrollera att det sitter fast.
- d. Demontera borret genom att vrida chucken moturs.

7.3. Startknapp med hastighetskontroll (8)

Tryck in startknappen för att starta skruvdragaren och kontrollera hastigheten. För att öka hastigheten, tryck in startknappen mer.

OBS! Använd inte elverktyget längre än 15 minuter i följd eftersom det finns risk för överhettning.

7.4 Rotationsknapp (3)

OBS! Släpp strömbrytaren och låt skruvdragaren stanna innan rotationen ändras. Pilarna på elverktyget anger rotationens riktning.

7.5 Växelslag (9)

- 1: Låg hastighet
- 2: Hög hastighet

7.6 Vridmomentsreglage (2)

Skruvdragning

Starta alltid med ett lågt vridmoment och öka efter behov, annars finns risk för sprickbildning.

Borring i metall, plast eller trä

Välj borrarssymbolen och ett borr avsett för ändamålet.

Borring i betong eller cement

Välj hammarsymbolen och ett borr avsett för ändamålet.

- Betongborr vid borring i betong och cement.
- b. Kontrollera att borret är helt och vasst och montera sedan.
- c. Välj växel beroende på vilket material som det skall borraras i.
- d. Ställ in korrekt momentinställning.
- e. Ställ in rätt rotation.
- f. Tryck in startknappen och börja borra.

TIPS! Vid borring i metall, gör först ett märke med en körnare och kyl sedan borret med lämpligt kylmedel.

7.7 Arbetslampa (7)

Arbetslampan belyser arbetsstycken och tänds automatiskt när startknappen trycks in.

7.8 Borring

 **FARA! RISK FÖR ELCHOCK!**

Håll alltid i de gummerade greppen eftersom de skyddar mot eventuell elchock vid oavsiktlig kontakt mellan elverktyget och strömförande kablar.

 **VARNING! RISK FÖR HÖRSELSKADA OCH ÖGONSKADA**

- Använd skyddsglasögon och hörselskydd.

 **FÖRSIKTIGHET! RISK FÖR BRÄNNSKADA. VERKTYGET KAN VARA VARMT EFTER ANVÄNDNING. ANVÄND HANDSKAR VID BYTE AV BORR.**

- a. Välj lämpligt borr beroende på det arbete som skall utföras:
 - Träborr vid borring i trä.
 - Snabbstålsborr vid borring i plast och metall.

8.2 Felsökning

PROBLEM:	MÖJLIG ORSAK:	ÅTGÄRD:
Elverktyget går inte att starta.	Batteriet är urladdat eller felmonterat.	Kontrollera att batteriet är laddat och korrekt monterat.
Elverktyget stannar under arbete.	Batteriet är urladdat eller överbelastat.	Kontrollera batteriets laddning, annars låt elverktyget och batteriet svalna.
Elverktyget går inte att starta, trots att ett laddat batteri är korrekt monterat.	Batteriet är skadat eller förbrukat.	Byt till ett nytt batteri.

9. TRANSPORT & FÖRVARING

9.1 Transport

Vid transport ska batteriet vara avlägsnat ifrån elverktyget.

9.2 Förvaring

Utför underhåll efteranvändning och förvara elverktyget oåtkomligt för barn och obehöriga i ett rent och torrt utrymme som håller en temperatur mellan 0° och +40°C.

8. SERVICE & UNDERHÅLL

 **VARNING! RISK FÖR BRAND OCH EXPLOSION.**

Elverktyget får inte öppnas, modifieras eller repareras.

 **VARNING! RISK FÖR SKÄRSKADA.**

Koppla ur batteriet vid underhåll.

8.1 Åtgärder efter användning

- Ta ut batteriet och avvakta tills det svalnat, ladda därefter batteriet fullt.
- Ta bort avverkningsrester från elverktyget med en mjuk nylonborste eller en tvättsvamp.
- Torka av ytterhöljet med en torr trasa.
- Kontrollera att elverktyget är helt och att det inte finns några lösa delar eller skruvar.
- Rensa elmotorns ventilationsöppningar.

OBS! Använd aldrig rinnande vatten eller kemikalier vid rengöring. Vatten kan orsaka kortslutning och kemikalier kan skada plastdetaljer.

10. AVFALL

El-avfall



Förbrukade elektriska och elektroniska produkter, däribland alla typer av batterier, ska lämnas till avsett insamlingsställe för återvinning.
 (Enligt direktiv 2012/19/EU och 2006/66/EC).

OVERSETTELSE AV BRUKSANVISNING I ORIGINAL

DRILL OG SKRUTREKKER HDB 18V

INNHold

1. INNLEDNING
2. BRUKSOMRÅDE
3. TEKNISKE DATA
4. OVERSIKTSBILDE
5. SIKKERHET
6. UTPAKKING
7. BRUK
8. SERVICE OG VEDLIKEHOLD
9. TRANSPORT OG OPPBEVARING
10. AVFALL

1. INNLEDNING

Denne bruksanvisningen, inkludert sikkerhetsforskriftene, må leses før det elektriske verktøyet tas i bruk. Vær spesielt oppmerksom på følgende advarsler:



FARE – Angir en risiko som med stor sannsynlighet medfører dødsfall eller alvorlig personskade hvis den ikke unngås.



ADVARSEL – Angir en risiko som sannsynligvis medfører dødsfall eller alvorlig personskade hvis den ikke unngås.



FORSIKTIG – Angir en risiko som sannsynligvis medfører lettere personskade hvis den ikke unngås.

Oppbevar bruksanvisningen på et trygt sted, og lever den sammen med produktet ved eventuelt viderealg. Med forbehold om at bilder og beskrivelser kan avvike fra produktet.

Uttrykket "elektrisk verktøy" i denne bruksanvisningen henviser til Drill og skrutrekker 18-319.

2. BRUKSOMRÅDE

Drill og skrutrekker 18-319 skal brukes til boring og skruing med verktøy som er egnet for formålet.

- El-verktøyet er beregnet for privat bruk med anbefalt tilbehør og i samsvar med instruksjonene i bruksanvisningen. All annen bruk anses som feil.
- Det elektriske verktøyet skal ikke modifiseres, åpnes eller repareres av uvedkommende.
- El-verktøyet inngår i Biltemas MultiX 18V-serie og skal bare brukes sammen med produktplattformens felles batteri.

3. TEKNISKE DATA

Motor:	Børsteløs
Spennings:	18 V
Turtall:	0-500/0-1700 rpm.
Slagfastighet:	0-7500/0-25 500 bpm.
Maks. moment:	50 nM.
Innstillinger, dreiemoment: ..	16 stk.
Funksjonsinnstillinger:	3 stk.
Chuck:	2-13 mm.
Batteri:	18 V (Li-ion)
Kapslingsgrad:	IPX0
Vekt (uten batteri):	1,0 kg

Lydtrykk L_{PA} (EN 62841)

Målt lydtrykk:	86 dB(A)
Usikkerhet K_{PA} :	5 dB(A)
Garantert lydtrykk:	91 dB(A)

Lydeffekt L_{WA} (EN 62841)

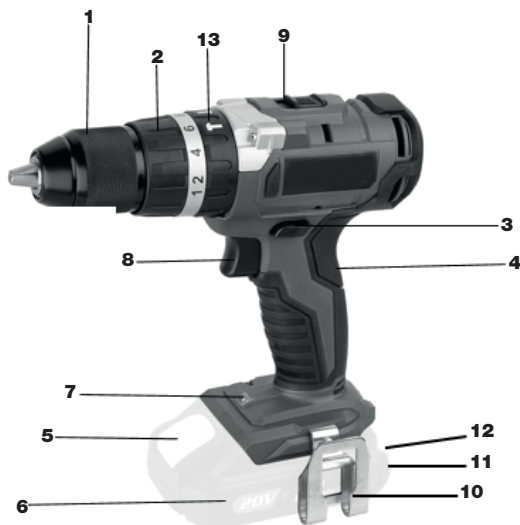
Lydeffekt:	97 dB(A)
Usikkerhet K_{WA} :	5 dB(A)
Garantert lydeffekt:	102 dB(A)

Vibrasjoner (EN 62841)

Vibrasjoner:	11,72 m/s ²
Usikkerhet K:	1,5 m/s ²

OBS! Oppgitte nivåer for lyd og vibrasjoner er utslippsverdier for sammenlikning mellom maskiner og innledende eksponeringsvurdering. Ved fastsetting av egnede sikkerhetstiltak må man ta hensyn til alle faktorer som påvirker den totale eksponeringen.

4. OVERSIKTSBILDE



1. Chuck
2. Justering av dreiemoment
3. Rotasjonsknapp
4. Håndtak
5. Batteri, frigjøringsknapp (medfølger ikke)
6. Batteri (medfølger ikke)
7. Arbeidslampe
8. Strømbryter med hastighetskontroll
9. Girsystem
10. Beltekrok
11. Batteriindikator (medfølger ikke)
12. Batteriindikator, knapp (medfølger ikke)
13. Slagfunksjon

5. SIKKERHET

⚠ ADVARSEL! FARE FOR PERSONSKADE. LES HELE BRUKSANVISNINGEN FØR EL- VERKTØYET TAS I BRUK.

Arbeid med el-verktøy medfører store risikoer som alle operatører må være klar over. Les og følg sikkerhetsforskriftene nøye. Ta også hensyn til arbeidsforholdene og sikkerhetsforskriftene som gjelder på arbeidsplassen. Vær alltid forsiktig – det kan oppstå uforutsette situasjoner som ikke er nevnt i sikkerhetsforskriftene.

5.1 Merking

Produktet er merket med følgende sikkerhetssymboler:

SYMBOL	FORKLARING
	Les hele bruksanvisningen for produktet brukes for første gang.
	Bruk vernebriller og hørselsvern.
	Angir rotasjonsretning.

5.2 Sikkerhetsforskrifter

Arbeidsplassen

- Hold arbeidsplassen ryddig og godt opplyst.
- Ikke bruk el-verktøy i eksplosive omgivelser. El-verktøy kan danne gnister som antenner støv og damp. Sørg for at arbeidsplassen er fri for brannfarlige væsker, gasser og støv.
- Hold barn, dyr og uvedkommende vekk fra arbeidsplassen.

Operatøren

- Ikke bruk el-verktøy hvis du er trøtt eller påvirket av stoff, alkohol eller medisin.
- Bruk egnede arbeidsklær som ikke risikerer å sette seg fast i bevegelige deler. Unngå løstsittende plagg og smykker. Bruk hårnnett ved behov.
- Bruksanvisningen inneholder informasjon om hva som kreves av personlig verneutstyr.
- Ikke la gammel vane med å betjene el-verktøyet gjøre deg uforsiktig. Følg alltid sikkerhetsforskriftene.
- Ikke strekk deg for å kunne utføre en arbeidsoperasjon. Stå alltid stabilt med god balanse for å sikre at du bevarer kontrollen hvis det skulle oppstå en uventet situasjon.

El-verktøyet

- El-verktøyet skal bare brukes til formålet som det er beregnet for.
- El-verktøyet må ikke overbelastes. Ikke bruk mer kraft enn nødvendig.
- Bruk aldri et defekt verktøy. Før bruk må du kontrollere funksjoner som strømbryter, bevegelsesretning og feste av tilbehør. Kontakt Biltema hvis du oppdager en feil som påvirker el-verktøyet funksjon.
- El-verktøyet må ikke åpnes, modifiseres eller repareres av uautoriserte personer.

- Hindre utilsiktet start. Ikke hold fingeren på strømbryteren når du bærer el-verktøyet eller når batteriet kobles til. Fjern batteriet før service og transport.
- Fjern justeringsnøkler og lignende før el-verktøyet startes.
- Bruk bare verktøy og tilbehør som er i god stand. Verktøy og tilbehør som ikke er i god stand, har lettere for å sette seg fast i arbeidsstykket og forårsake ulykker.
- Hold håndtak og gripeflater tørre, hele og rene, slik at du alltid har et forsvarlig grep rundt el-verktøyet.
- Bruk bare anbefalte reservedeler og tilbehør.
- Sikre arbeidsstykket. Hold aldri arbeidsstykket i hånden når det bearbeides med el-verktøyet.
- Oppbevar el-verktøyet utilgjengelig for barn og uerfarne brukere. El-verktøy er farlige i hendene på personer som mangler nødvendig kunnskap.

Batteriet/batteriladeren

- Les bruksanvisningen til batteriet og batteriladeren.
- Bruk bare anbefalt batteri til el-verktøyet.
- Bruk aldri skadde eller modifiserte batterier.

Spesielle sikkerhetsforskrifter for arbeid med drill og skrutrekker

- Hold det elektriske verktøyet i de isolerte håndtakene når du borer i vegger der det kan være strømførende ledninger.
- Ikke ta på bevegelige deler under bruk.
- La bor, bits og tilbehør avkjøles etter bruk før du tar på dem.
- Bruk hørselvern og vernebriller.

5.3 Sikkerhetsanordninger

Følgende deler på el-verktøyet er beskyttelsesanordninger med viktige sikkerhetsfunksjoner. Bruk aldri el-verktøyet hvis du oppdager feil på en beskyttelsesanordning.

- Plasser rotasjonsknappen i midtre posisjon for å låse det elektriske verktøyet og unngå utilsiktet oppstart.

5.4 Andre risikoer

Selv om det elektriske verktøyet brukes i tråd med produsentens anvisninger og sikkerhetsforskrifter, vil det alltid finnes andre risikoer, som operatøren må være klar over.

- Fare for vibrasjonsskade. Unngå lange arbeidsøkter og avbryt arbeidet hvis hudfargen på hendene endrer seg eller fingrene dovnær.

6. UTPAKKING

Åpne emballasjen, og kontroller at det ikke mangler noe eller at noe har blitt skadet under transport. Pakken inneholder følgende deler:

- Drill og skrutrekker
- Bruksanvisning
- Belteklips

7. BRUK

7.1 Montere/demontere batteriet

OBS! Det elektriske verktøyet skal bare brukes med batterier fra Biltemas MultiX 18V-serie. Les bruksanvisningen for batteriet og batteriladeren før du lader batteripakken eller monterer den i det elektriske verktøyet.

- a. Kontroller at batteriet er fulladet ved å trykke på batteriets indikator knapp.
- b. Før batteriet inn i festet på el-verktøyet.
- c. Kontroller at batteriet er fastlåst.
- d. Batteriet demonteres ved å trykke inn låseknappen og trekke batteriet ut.

7.2 Montere bor

- a. Hold fast dreiemomentjusteringen, og vri chucken mot urviseren.
- b. Før et bor inn i midten av chucken (bruk forlenger/adapter til bits)
- c. Vri chucken med urviseren for å feste boret. Kontroller at den sitter fast.
- d. Demonter boret ved å vri chucken mot urviseren.

7.3 Startknapp med hastighetskontroll (8)

Trykk inn startknappen for å starte skrutrekkeren og kontrollere hastigheten. Trykk inn startknappen mer for å øke hastigheten.

OBS! Ikke bruk det elektriske verktøyet i mer enn 15 minutter kontinuerlig, da det kan føre til overoppheting.

7.4 Rotasjonsknapp (4)

OBS! Slipp strømbryteren, og la skrutrekkeren stoppe helt før du endrer rotasjonsretning. Pilene på det elektriske verktøyet angir rotasjonsretningen.

7.5 Girvelger (9)

- 1: Lav hastighet
- 2: Høy hastighet

7.6 Dreiemomentvelger (2)

Skrutrekking

Start alltid med lavt dreiemoment, og øk etter behov. Da unngår du at det oppstår sprekker.

Boring i metall, plast eller tre

Velg boresymbolet og et bor som er egnet for oppgaven.

Boring i betong eller sement

Velg hammersymbolet og et bor som er egnet for oppgaven.

7.7 Arbeidslampe (7)

Arbeidslampen belyser arbeidsstykket. Den tennes automatisk når du trykker inn startknappen.

7.8 Boring



FARE! FARE FOR ELEKTRISK STØT!
Hold alltid i de gummierte håndtakene, da de beskytter mot elektrisk støt ved utilsiktet kontakt mellom el-verktøyet og strømførende kabler.



ADVARSEL! FARE FOR HØRSELSSKADER OG ØYESKADER

- Bruk vernebriller og hørselvern.



FORSIKTIG! FARE FOR BRANNSKADER. VERKTØYET KAN VÆRE VARMT ETTER BRUK. BRUK HANSKER NÅR DU BYTTER BOR.

- a. Velg egnet bor til arbeidet som skal utføres:
- Trebor ved boring i tre.
 - Hurtigstålbor ved boring i plast og metall.

- Betongbor ved boring i betong og sement.
- b. Kontroller at boret er helt og skarpt, og monter det.
- c. Velg gir avhengig av hvilket materiale du skal bore i.
- d. Velg riktig moment.
- e. Still inn ønsket rotasjon.
- f. Trykk inn startknappen, og begynn å bore.

TIPS! Ved boring i metall bør du først lage et merke med en kjørner. Avkjøl deretter boret med egnet kjølemiddel.

8. SERVICE OG VEDLIKEHOLD



ADVARSEL! FARE FOR BRANN OG EKSPLOSJON.

El-verktøyet må ikke åpnes, modifiseres eller repareres.



ADVARSEL! FARE FOR SKJÆRESKADE.

Koble ut batteriet under vedlikehold.

8.1 Tiltak etter bruk

- Ta ut batteriet og vent til det er avkjølt. Lad deretter batteriet til det er fullt.
- Fjern rester av virke fra el-verktøyet med en myk nylonbørste eller en vaskesvamp.
- Tørk av det utvendige dekselet med en tørr klut.
- Kontroller at el-verktøyet er helt og at ingen deler eller skruer er løse.
- Rens elektromotorens ventilasjonsåpninger.

OBS! Du må aldri bruke rennende vann eller kjemikalier til rengjøringen. Vann kan forårsake kortslutning, og kjemikalier kan skade plastdelene.

8.2 Feilsøking

PROBLEM:	MULIG ÅRSAK:	TILTAK:
El-verktøyet vil ikke starte.	Batteriet er utladet eller satt feil inn.	Kontroller at batteriet er ladet og riktig satt inn.
El-verktøyet stopper under bruk.	Batteriet er utladet eller overbelastet.	Kontroller batteriets ladestatus, eller la el-verktøyet og batteriet avkjøle.
El-verktøyet vil ikke starte selv om batteriet er ladet og satt riktig inn.	Batteriet er skadet eller utbrukt.	Bytt til et nytt batteri.

9. TRANSPORT OG OPPBEVARING

9.1 Transport

Ved transport skal batteriet være tatt ut av el-verktøyet.

9.2 Oppbevaring

Utfør vedlikehold etter bruk og oppbevar el-verktøyet utilgjengelig for barn og uvedkommende, i et rent og tørt rom der temperaturen ligger mellom 0 og +40 °C.

10. AVFALL

EE-avfall



Brukte elektriske og elektroniske produkter, deriblant alle typer batterier, skal leveres til gjenvinning på eget innsamlingssted. (I henhold til direktiv 2012/19/EU og 2006/66/EC).

ALKUPERÄISTEN KÄYTTÖOHJEIDEN KÄÄNNÖS

PORAKONE JA RUUVINVÄÄNNIN HDB18V

SISÄLLYSLUETTELO

1. JOHDANTO
2. KÄYTTÖTARKOITUS
3. TEKNISET TIEDOT
4. LAITTEEN OSAT
5. TURVALLISUUS
6. PAKKAUKSESTA PURKAMINEN
7. KÄYTTÖ
8. HUOLTO JA KUNNOSSAPITO
9. KULJETUS JA SÄILYTYS
10. HÄVITTÄMINEN

1. JOHDANTO

Tämä käyttöohje ja sen sisältämät turvallisuusmääräykset tulee lukea ennen koneen käyttöönottoa. Kiinnitä erityistä huomiota seuraaviin huomiosanoihin:

 **VAARA** – Tarkoittaa hyvin todennäköisesti kuolemaan johtavan tai vakavan henkilövahingon vaaraa.

 **VAROITUS** – Tarkoittaa todennäköisesti kuolemaan johtavan tai vakavan henkilövahingon vaaraa.

 **HUOMIO** – Tarkoittaa todennäköisesti lievän tai kohtalaisen henkilövahingon vaaraa.

Käyttöohje on säilytettävä varmassa paikassa ja annettava uudelle omistajalle, mikäli tuote myydään. Kuvat ja kuvaukset eivät välttämättä vastaa tuotetta kaikilta osin.

Tässä käyttöohjeessa tarkoitettu termi ”sähkötyökalu” viittaa tuotteeseen Porakone/Ruuvinväännin 18-319.

2. KÄYTTÖTARKOITUS

Porakone ja ruuvinväännin 18-319 on tarkoitettu poraamiseen ja ruuvien vääntämiseen tarkoitukseen sopivilla terillä ja tarvikkeilla.

- Sähkötyökalu on tarkoitettu yksityiseen käyttöön suositetuilla tarvikkeilla ja käyttöohjeessa annettujen ohjeiden mukaan. Kaikki tästä käyttötarkoituksesta poikkeava käyttö katsotaan virheelliseksi.
- Sähkötyökalua ei saa muuntaa, avata tai korjata ilman asianmukaista pätevyyttä.
- Sähkötyökalu kuuluu Bilteman MultiX 18V -sarjaan, ja sitä saa käyttää vain sarjan kaikille tuotteille yhteisellä akulla.

3. TEKNISET TIEDOT

Moottori:Harjaton
 Jännite:18 V
 Kierrosnopeus:0-500/0-1700 rpm.
 Iskunopeus:0-7500/0-25500 bpm.
 Suurin vääntömomentti:50 Nm
 Asetettuja vääntömomentteja: 16 kpl
 Toimintoasetuksia:Mukana 3
 Istukka:2-13 mm.
 Akku:18 V (Li-ion)
 Koteloitiluokka:IPX0
 Paino (ilman akku):1,0 kg

Äänenpaine L_{PA} (EN 62841)

Mitattu äänenpainetaso:86 dB(A)
 Epätarkkuus K_{PA} :5 dB(A)
 Taattu äänenpainetaso:91 dB(A)

Äänenteho L_{WA} (EN 62841)

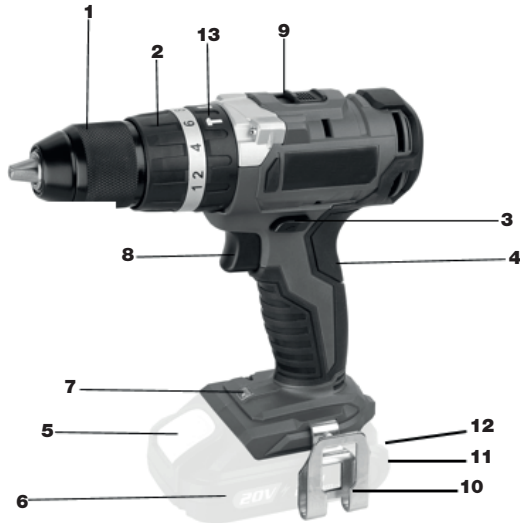
Äänitehotaso:97 dB(A)
 Epätarkkuus K_{WA} :5 dB(A)
 Taattu äänitehotaso:102 dB(A)

Täriä (EN 62841)

Täriä:11,72 m/s²
 Epätarkkuus K:1,5 m/s²

HUOM! Ilmoitetut ääni- ja täriäntasot ovat päästöarvoja, jotka on tarkoitettu koneiden väliseen vertailuun ja alustavaan altistuksen arviointiin. Tarvittavien suojaustoimien määrittämisessä on huomioitava kaikki kokonaisaltistukseen vaikuttavat tekijät.

4. LAITTEEN OSAT



1. Istukka
2. Vääntömomentin valitsin
3. Suunnanvaihtopainike
4. Kahva
5. Akku, vapautuspainike (ei sisälly)
6. Akku (ei sisälly)
7. Työvalo
8. Virtakatkaisin nopeudensäädöllä
9. Vaihteenvalitsin
10. Vyökoukku
11. Akkuvarauksen ilmaisin (ei sisälly)
12. Akkuvarauksen ilmaisin, painike (ei sisälly)
13. Iskutoiminto

5. TURVALLISUUS

VAROITUS! HENKILÖVAHINKOJEN VAARA. LUE KÄYTTÖOHJE KOKONAAN ENNEN SÄHKÖTYÖKALUN KÄYTTÖÖNOTTOA.

Sähkötyökalujen käyttämiseen liittyy aina vakavia vaaroja, joista kaikkien käyttäjien on oltava tietoisia. Lue turvallisuusmääräykset ja noudata niitä tarkasti. Huomioi myös työskentelyolosuhteet ja työpaikan turvallisuusmääräykset. Noudata aina varovaisuutta – käytön aikana voi tapahtua odottamattomia asioita, joita ei ole mainittu turvallisuusmääräyksissä.

5.1 Merkinnät

Tuotteessa on seuraavat turvallisuusmerkinnät.

SYMBOLI	SISÄLTÖ
	Lue koko käyttöohje, ennen kuin käytät tuotetta ensimmäisen kerran.
	Käytä suojalaseja ja kuulosuojaimia.
	Osoittaa pyörimissuunnan.

5.2 Turvallisuusmääräykset

Työpiste

- Pidä työalue siistinä ja hyvin valaistuna.
- Älä käytä sähkötyökalua räjähdysalttiissa ympäristössä. Sähkötyökalussa muodostuvat kipinät voivat sytyttää pölyn tai höyryn. Varmista, ettei työpisteessä ole syttyviä nesteitä, kaasuja ja pölyä.
- Pidä lapset, eläimet ja sivulliset pois työpisteestä.

Käyttäjä

- Älä käytä sähkötyökalua, jos olet väsynyt tai huumeiden, alkoholin tai lääkkeiden vaikutuksen alainen.
- Käytä soveltuvia työvaatteita, jotka eivät voi takerkua liikkuviin osiin. Älä käytä löysiä vaatteita ja riippuvia koruja. Käytä tarvittaessa hiusverkkoa.
- Katso käyttöohjeesta, mikä suojavarusteita sähkötyökalun kanssa on käytettävä.
- Älä aliarvioi sähkötyökalun käyttämiseen liittyviä vaaroja siksi, että olet tottunut käyttämään sitä. Noudata aina turvallisuusmääräyksiä.
- Älä kurota työvaiheen lopussa sahan suuntaan. Seiso aina vakaasti ja hyvässä tasapainossa niin, että pystyt hallitsemaan asentosi mahdollisen odottamattoman tapahtuman aikana.

Sähkötyökalu

- Käytä sähkötyökalua vain sille ilmoitettuun käyttö-tarkoitukseen.
- Älä ylikuormita sähkötyökalua. Älä käytä liikaa voimaa.
- Älä koskaan käytä viallista työkalua. Tarkasta toiminnot ennen käyttöä: virtakytkin, pyörimissuunta, terän kiinnitys jne. Ota yhteyttä Biltemaan, mikäli havaitse vian, joka vaikuttaa sähkötyökalun toimintaan.
- Sähkötyökalua ei saa avata, muuntaa eikä korjata ilman asianmukaista pätevyyttä.
- Estä tahaton käynnistyminen. Älä pidä sormea virtakatkaisimella, kun kannat sähkötyökalua tai

liität akkua koneeseen. Irrota akku ennen huoltoa ja siirtämistä.

- Ota säätöavaimet ja vastaavat pois ennen sähkötyökalun käynnistämistä.
- Käytä vain hyväkuntoisia työkaluja ja tarvikkeita. Jos työkalut ja tarvikkeet eivät ole hyvässä kunnossa, ne tarttuvat herkemmin työkappaleeseen, jolloin seurauksena voi olla henkilövahinkoja.
- Pidä kahvat ja otepinnat kuivina ja puhtaina niin, että saat sähkötyökalusta aina pitävän otteen.
- Käytä vain suositettuja varaosia ja tarvikkeita.
- Varmista sähkötyökalu. Älä koskaan pidä kädellä kiinni työkappaleesta, kun työstät sitä sähkötyökalulla.
- Säilytä sähkötyökalu poissa lasten ja kokemattomien käyttäjien ulottuvilta. Sähkötyökalut ovat vaarallisia niihin perehtymättömien ihmisten käsissä.

Akku/akkulaturi

- Lue akun ja akkulaturin käyttöohje.
- Käytä sähkötyökalulle suositettua akkua.
- Älä koskaan käytä viallista tai muutettua akkua.

Porakoneen/ruuvinvääntimen käyttöä koskevat erityiset turvallisuusmääräykset

- Pidä kiinni aina vain monitoimityökalun eristetyistä otepinnoista, kun poraat alueella, jolla voi olla piilotettuja kaapeleita.
- Älä koske liikkuviin osiin koneen käydessä.
- Anna poranterän, kärkipalan ja terän jäähtyä, ennen kuin kosket siihen.
- Käytä kuulosuojaimia ja suojalaseja.

5.3 Turvalaitteet

Seuraavat sähkötyökalun osat ovat tärkeitä, käyttäjää suojaavia turvalaitteita. Älä käytä sähkötyökalua, mikäli havaitset vian jossakin turvalaitteessa.

- Suunnanvaihtopainikkeen asettaminen keskiasentoon lukitsee sähkötyökalun ja estää tahattoman käynnistymisen.

5.4 Jäljelle jäävät vaarat

Vaikka sähkötyökalua käytetään valmistajan antamien ohjeiden ja turvallisuusmääräysten mukaan, jäljelle jää vaaroja, jotka käyttäjän on otettava aina huomioon.

- Tärinävaurioiden vaara. Vältä pitkiä työrupeamia ja keskeytä työ heti, mikäli käsiesi ihonväri muuttuu tai havaitset sormissasi tunnottomuutta.

6. PAKKAUKSESTA PURKAMINEN

Avaa pakkaus ja tarkasta, ettei mikään osa puutu tai ole vaurioitunut. Pakkaus sisältää seuraavat osat:

- Porakone ja ruuvinväännin
- Käyttöohje
- Vyöpidike

7. KÄYTTÖ

7.1 Akun asentaminen ja irrottaminen

HUOM! Sähkötyökalussa saa käyttää vain Bilteman MultiX 18V -sarjaan kuuluvia akkuja. Lue akun ja akkulaturin käyttöohje ennen akun ensimmäistä latausta ja asentamista.

- Tarkasta painikkeen avulla, että akku on ladattu täyteen.
- Asenna akku kiinnikkeeseen.
- Tarkista, että se lukittuu paikalleen.
- Akku irrotetaan pidikkeestä vetämällä, kun lukitsin on ensin painettu pohjaan.

7.2 Terän asentaminen

- Pidä kiinni momentinvalitsimesta ja käännä istukkaa vastapäivään.
- Vie terä istukan keskelle (käytä kärkipalojen kanssa jatkovartta/sovitetta)
- Kiinnitä terä kääntämällä istukkaa myötäpäivään. Varmista, että terä on tiukasti kiinni.
- Terä irrotetaan kääntämällä istukkaa vastapäivään.

7.3. Käynnistyspainike ja nopeudensäädin (8)

Käynnistyspainikkeen painaminen käynnistää ruuvinvääntimen ja säätää sen nopeutta. Nopeutta lisätään painamalla painiketta voimakkaammin.

HUOM! Älä käytä sähkötyökalua yli 15 minuuttia kerrallaan, muutoin se voi ylikuumentua.

7.4 Suunnanvaihtopainike (3)

HUOM! Vapauta virtakatkaisin ja anna ruuvinvääntimen pysähtyä ennen pyörimissuunnan vaihtamista. Sähkötyökaluun merkityt nuolet osoittavat pyörimissuunnan.

7.5 Vaihteenvalitsin (9)

- 1: Hidas nopeus
- 2: Nopea nopeus

7.6 Momentinvalitsin (2)

Vääntäminen

Aloita aina pienellä momentilla ja nosta sitä tarvittaessa, muuton vaarana halkeamien syntyminen.

Poraaminen: metalli, muovi tai puu

Valitse porakoneen kuva ja materiaalille sopiva poranterä.

Poraaminen: betoni tai sementti

Valitse vasaran kuva ja materiaalille sopiva poranterä.

7.7 Työvalo (7)

Työvalo valaisee työalueen ja syttyy automaattisesti, kun käynnistuspainiketta painetaan.

7.8 Poraaminen

⚠ VAARA! SÄHKÖISKUVAARA!

Pidä aina kiinni kumipintaisista otepinnoista, sillä ne suojaavat mahdolliselta sähköiskulta, mikäli terä osuu virroitettuun sähköjohtoon.

⚠ VAROITUS! KUULOVAURIOIDEN JA SILMÄVAMMOJEN VAARA

- Käytä suojalaseja ja kuulosuojaimia.

⚠ HUOMIO! PALOVAMMOJEN VAARA. TYÖKALU VOI OLLA KUUMA KÄYTÖN JÄLKEEN. KÄYTÄ SUOJAKÄSINEITÄ PORANTERÄÄ VAIHTAESSASI.

- Valitse poranterä tehtävän työn mukaan:
 - Puuporanterä porattaessa puuhun.
 - Pikateräsporanterä porattaessa muovin ja metalliin.
 - Betoniporanterä porattaessa betoniin tai sementtiin.
- Tarkista, että poranterä on ehjä ja terävä. Kiinnitä se paikalleen.
- Valitse vaihe porattavan materiaalin mukaan.
- Valitse sopiva vääntömomentti.
- Aseta pyörimissuunta.
- Paina virtakatkaisinta ja aloita poraaminen.

VINKKI! Porattaessa metallia tee ensin merkki porattavaan kohtaan. Jäähdytä poranterää sopivalla jäähdytysaineella.

8.2 Vianmääritys

ONGELMA:	MAHDOLLINEN SYY:	TOIMENPIDE:
Sähkötyökalu ei käynnisty.	Akku on tyhjä tai väärin asennettu.	Tarkista, että akku on ladattu ja oikein asennettu.
Sähkötyökalu sammuu käytön aikana.	Akku on tyhjä tai ylikuormittunut.	Tarkista akun lataus tai anna sähkötyökalun ja akun jäähtyä.
Sähkötyökalu ei käynnisty, vaikka akussa on virtaa ja se on oikein asennettu.	Akku on vioittunut tai loppuun käytetty.	Vaihda tilalle uusi akku.

9. KULJETUS JA SÄILYTYS

9.1 Kuljettaminen

Akku on otettava pois sähkötyökalusta kuljetuksen ajaksi.

9.2 Säilytys

Huolla sähkötyökalu työn päätteeksi ja siirrä se lasten ja sivullisten ulottumattomiin puhtaaseen ja kuivaan tilaan, jonka lämpötila pysyy alueella 0° – +40 °C.

8. HUOLTO JA KUNNOSSAPITO

⚠ VAROITUS! TULIPALON JA RÄJÄHDYKSEN VAARA.

Sähkötyökalua ei saa avata, muuntaa eikä korjata.

⚠ VAROITUS! VIILTOVAMMOJEN VAARA.

Ota akku pois huoltotoimenpiteiden ajaksi.

8.1 Toimenpiteet käytön jälkeen

- Ota akku pois ja odota, kunnes se on jäähtynyt; lataa akku sitten täyteen.
- Poista sahausjätteet sähkötyökalusta pehmeällä nailonharjalla tai pesusienellä.
- Pyyhi kotelo kuivalla liinalla.
- Tarkista, että sähkötyökalu on ehjä ja että kaikki osat ja ruuvit ovat tiukalla.
- Puhdista sähkömoottorin ilmanvaihtoaukot.

HUOM! Älä koskaan puhdista juoksevalla vedellä tai kemikaaleilla. Vesi voi aiheuttaa oikosulun ja kemikaalit voivat vahingoittaa muoviosia.

10. HÄVITTÄMINEN

Elektroniikkajäte

Käytetyt sähkö- ja elektroniset laitteet, myös kaikki akut ja paristot, on toimitettava kierrätykseen. (Direktiivin 2012/19/EU ja 2006/66/EC mukaisesti).

OVERSÆTTELSE AF DEN ORIGINALE BRUGSANVISNING

BORE- OG SKRUEMASKINE HDB18V

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. INDLEDNING
2. TILSIGTET ANVENDELSE
3. TEKNISKE DATA
4. OVERSIGTSBILLEDE
5. SIKKERHED
6. UDPAKNING
7. BRUG
8. SERVICE & VEDLIGEHOLDELSE
9. TRANSPORT OG OPBEVARING
10. AFFALD

1. INDLEDNING

Denne brugsanvisning og dens sikkerhedsforskrifter skal læses, inden produktet tages i brug. Vær særlig opmærksom på følgende signalord:



FARA – Indikerer en risiko som med stor sandsynlighed vil medføre dødsfald eller alvorlig personskade, hvis den ikke undgås.



ADVARSEL – Indikerer en risiko som sandsynligvis vil medføre dødsfald eller alvorlig personskade, hvis den ikke undgås.



FORSIGTIG – Indikerer en risiko som sandsynligvis vil medføre lettere personskade, hvis den ikke undgås.

Gem brugsanvisningen et sikkert sted, og sørg for, at den følger med produktet ved et eventuelt videresalg. Der tages forbehold for, at illustrationer og beskrivelser ikke passer fuldt ud med produktet.

Termen "elværktøj" i denne brugsanvisning henviser til Bore- og skruemaskine 18-319.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Bore- og skruemaskine 18-319 er beregnet til boring og skruining med værktøj, der er beregnet til materialet.

- Elværktøjet må benyttes til privat brug med anbefalet tilbehør og i overensstemmelse med anvisningerne i brugsanvisningen. Al anden brug betragtes som forkert.
- Elværktøjet må ikke ændres, åbnes eller repareres af uvedkommende.
- Elværktøjet indgår i Biltemas MultiX 18V-serie og må kun benyttes med produktplatformens fælles batteri.

3. TEKNISKE DATA

Motor: Børsteløs
 Spænding: 18 V.
 Omdrejningstal: 0-500/0-1700 rpm
 Slagantal: 0-7500/0-25500 bpm
 Maks. drejningsmoment: 50 Nm.
 Indstillinger, drejningsmoment: 16 stk.
 Funktionsindstillinger: 3 stk.
 Borepatron: 2-13 mm.
 Batteri: 18 V (Li-ion)
 Kapslingsklasse: IPX0
 Vægt (uden batteri): 1,0 kg

Lydtryk L_{PA} (EN 62841)

Målt lydtryk: 86 dB (A)
 Usikkerhed K_{PA} : 5 dB(A)
 Garanteret lydtryk: 91 dB(A)

Lydeffekt L_{WA} (EN 62841)

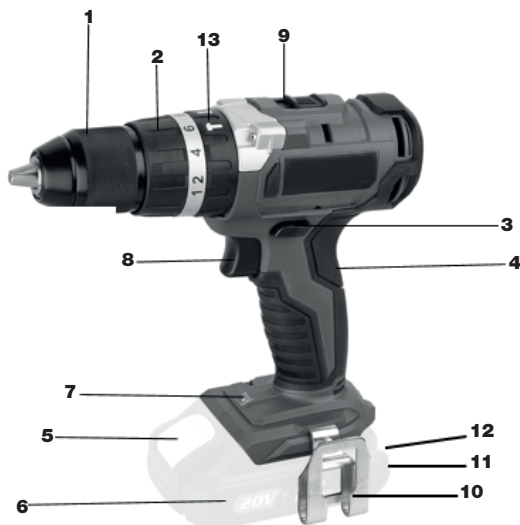
Lydeffekt: 97 dB(A)
 Usikkerhed K_{WA} : 5 dB(A)
 Garanteret lydeffekt: 102 dB(A)

Vibrationer (EN 62841)

Vibrationer: 11,72 m/s²
 Usikkerhed K: 1,5 m/s²

OBS! De angivne lyd- og vibrationsniveauer er emissionsværdier til sammenligning mellem maskiner og en foreløbig eksponeringsvurdering. Ved fastsættelsen af passende sikkerhedsforanstaltninger skal der tages hensyn til alle faktorer, der påvirker den samlede eksponering.

4. OVERSIGTSBILLEDE



1. Borepatron
2. Regulator til drejningsmoment
3. Rotationsknap
4. Håndtag
5. Batteri, frigørelsesknap (medfølger ikke)
6. Batteri (medfølger ikke)
7. Arbejdslampe
8. Afbryder med hastighedskontrol
9. Gearvælger
10. Bæltekrog
11. Batteriindikator (medfølger ikke)
12. Batteriindikator, knap (medfølger ikke)
13. Slagfunktion

5. SIKKERHED

⚠ ADVARSEL! RISIKO FOR PERSONSKADE. LÆS HELE BRUGSANVISNINGEN, INDEN ELVÆRKTØJET TAGES I BRUG.

Arbejde med elværktøj indebærer alvorlige risici, som alle operatører skal kende til. Læs og følg sikkerhedsforskrifterne nøje. Tag også hensyn til arbejdsforholdene og arbejdspladsens sikkerhedsforskrifter. Vær altid forsigtig – der kan opstå uforudsete situationer, der ikke beskrives i sikkerhedsforskrifterne.

5.1 Mærkning

Produktet er mærket med følgende sikkerhedssymboler:

SYMBOL	BETYDNING
	Læ hele brugsanvisningen igennem, inden produktet benyttes første gang.
	Brug beskyttelsesbriller og høreværn.
	Angiver rotationsretning.

5.2 sikkerhedsforskrifter

Arbejdspladsen

- Hold arbejdspladsen ren og godt oplyst.
- Brug ikke elværktøj i eksplosive omgivelser. Elværktøj kan danne gnister, som kan antænde støv og dampe. Kontroller, at arbejdspladsen er fri for brandfarlige væsker, gasser og støv.
- Hold børn, dyr og uvedkommende borte fra arbejdspladsen.

Operatøren

- Brug ikke elværktøjet, når du er træt eller påvirket af stoffer, alkohol eller medicin.
- Brug passende arbejdstøj, der ikke risikerer at gribe fat i bevægelige dele. Undgå løstsiddende beklædning og smykker. Anvend hånet efter behov.
- Læs i brugsanvisningen, hvilket personligt beskyttelsesudstyr, der kræves.
- Lad ikke det, at du bliver vant til elværktøjet, føre til uforsigtighed. Overhold altid sikkerhedsforskrifterne.
- Stræk dig ikke for at kunne udføre en arbejds handling. Stå altid stabilt med god balance for at bevare kontrollen, hvis der skulle opstå en uventet situation.

Elværktøjet

- Brug kun elværktøjet til det tilsigtede anvendelsesområde.
- Overbelast ikke elværktøjet. Brug ikke flere kræfter end nødvendigt.
- Brug aldrig et defekt elværktøj. Kontroller inden brug funktioner så som afbryder, rotationsretning og fastgørelse af tilbehør. Kontakt Biltema, hvis du opdager en fejl, der påvirker elværktøjets funktion.
- Elværktøjet må ikke åbnes, ændres eller repareres af uvedkommende.

- Undgå utilsigtet start. Hold ikke fingeren på afbryderen, når du bærer elværktøjet, eller når batteriet sættes i. Fjern batteriet inden service og transport.
- Fjern indstillingsnøgler og lignende, inden elværktøjet startes.
- Brug kun værktøj og tilbehør i god stand. Værktøj og tilbehør, der ikke er i god stand, kan lettere sætte sig fast i emnet og medføre en ulykke.
- Hold håndtag og grebflader tørre og rene, så du altid har et godt greb i elværktøjet.
- Brug kun anbefalede reservedele og tilbehør.
- Sørg for at sikre emnet. Hold aldrig emnet i hånden, når det bearbejdes med elværktøjet.
- Opbevar elværktøjet utilgængeligt for børn og uerfarne brugere. Elværktøj er farligt i hænderne på personer, der mangler den nødvendige viden.

Batteriet/batteriladeren

- Læs batteriets og batteriladerens brugsanvisning.
- Brug kun det anbefalede batteri til elværktøjet.
- Brug aldrig beskadigede eller ændrede batterier.

Særlige sikkerhedsforskrifter for arbejde med bore- og skruemaskine

- Hold elværktøjet i de isolerede greb ved boring i vægge, hvor der kan være strømførende ledninger.
- Berør ikke bevægelige dele under drift.
- Lad bor, bits og tilbehør køle af efter brug, inden de berøres.
- Brug høreværn og beskyttelsesbriller.

5.3 Beskyttelsesanordninger

Følgende dele på elværktøjet er beskyttelsesanordninger med vigtige sikkerhedsfunktioner. Brug aldrig elværktøjet, hvis du konstaterer fejl på en beskyttelsesanordning.

- Indstil rotationsknappen i midterposition for at låse elværktøjet og forhindre utilsigtet start.

5.4 Øvrige risici

Selv om elværktøjet benyttes i henhold til fabrikantens anvisninger og sikkerhedsforskrifter, er der stadig risici, som operatøren altid skal være opmærksom på.

- Risiko for vibrationsskade. Undgå lange arbejdsperioder, og afbryd arbejdet ved ændringer i hændernes hudfarve, eller hvis fingrene sover.

6. UDPAKNING

Åbn emballagen, og kontroller, at ingen dele mangler eller er blevet beskadiget under transport. Pakken indeholder følgende dele.

- Bore- og skruemaskine
- Brugsanvisning
- Bælteclips

7. BRUG

7.1 Montering/demontering af batteri

OBS! Elværktøjet må kun bruges med batterier, der indgår i Biltemas MultiX 18V-serie. Læs brugsanvisningen til batteriet og batteriladeren igennem, inden batteripakken oplades eller monteres i elværktøjet.

- a. Kontrollér, at batteriet er fuldt ladet ved at trykke dets indikatorknop ind.
- b. Før batteriet ind i dets holder på elværktøjet.
- c. Kontroller, at batteriet er låst fast.
- d. Batteriet demonteres ved at trykke låseknappen ind og trække det ud.

7.2 Montering af bor

- a. Hold fast i regulatoren til drejningsmomentet, og drej borepatronen mod uret.
- b. Før et bor ind i centrum af borepatronen (brug forlænger/adapter til bits)
- c. Drej borepatronen med uret for at spænde boret fast. Kontrollér, at det sidder fast.
- d. Afmonter boret ved at dreje borepatronen mod uret.

7.3. Startknap med hastighedskontrol (8)

Tryk startknappen ind for at starte skruemaskinen, og kontrollér hastigheden. For at øge hastigheden skal du trykke startknappen længere ind.

OBS! Brug ikke elværktøjet i mere end 15 minutter ad gangen, da der kan opstå risiko for overophedning.

7.4 Rotationsknap (3)

OBS! Slip afbryderen, og lad skruemaskinen standse, før rotationen ændres. Pilene på elværktøjet angiver rotationsretningen.

7.5 Gearskifter (9)

- 1: Lav hastighed
- 2: Høj hastighed

7.6 Regulator til drejningsmoment (2)

Skruestrækker

Start altid med et lavt drejningsmoment, og øg det efter behov, da der ellers er risiko for, at der kan opstå revner.

Boring i metal, plast eller træ

Vælg boresymbolet og et bor beregnet til formålet.

Boring i beton eller cement

Vælg hammersymbolet og et bor beregnet til formålet.

7.7 Arbejdslampe (7)

Arbejdslampen belyser emnet og tændes automatisk, når startknappen trykkes ind.

7.8 Boring

FARE! RISIKO FOR ELEKTRISK STØD!

Hold altid i de gummibelagte greb, da de beskytter mod evt. elektriske stød ved utilsigtet kontakt mellem elværktøjet og strømførende ledninger.

ADVARSEL! RISIKO FOR HØRESKADE OG ØJENSKADE

- Brug beskyttelsesbriller og høreværn.

FORSIGTIG! RISIKO FOR BRANDSKADE. VÆRKTØJET KAN VÆRE VARMT EFTER BRUG. BRUG HANDSKER VED SKIFT AF BOR.

- Vælg et egnet bor afhængigt af det arbejde, der skal udføres:
 - Træbor til at bore i træ.
 - Stålbør til at bore i plast og metal.
 - Murbor til at bore i beton og cement.
- Kontroller, at boret er helt og skarpt, og sæt det derefter i.
- Vælg et gear, som passer til det materiale, der skal bores i.
- Indstil korrekt momentindstilling.
- Indstil korrekt rotation.
- Tryk startknappen ind, og begynd at bore.

8.2 Fejlfinding

PROBLEM:	MULIG ÅRSAG:	HANDLING:
Elværktøjet kan ikke startes.	Batteriet er afladet eller forkert monteret.	Kontroller, at batteriet er ladet og korrekt monteret.
Elværktøjet går i stå under arbejdet.	Batteriet er afladet eller overbelastet.	Kontroller batteriets ladetilstand, eller lad elværktøjet og batteriet køle af.
Elværktøjet kan ikke startes, selv om et opladet batteri er korrekt monteret.	Batteriet er beskadiget eller brugt op.	Skift til et nyt batteri.

9. TRANSPORT OG OPBEVARING

9.1 Transport

Ved transport skal batteriet være taget ud af elværktøjet.

9.2 Opbevaring

Foretag vedligeholdelse efter brug, og opbevar elværktøjet utilgængeligt for børn og uvedkommende i et rent og tørt lokale, der har en temperatur mellem 0° og +40°C.

TIPS! Når du borer i metal, skal du først lave et mærke med en kørner, og derefter afkøle boret med et egnet kølemiddel.

8. SERVICE & VEDLIGEHOLDELSE

ADVARSEL! RISIKO FOR BRAND OG EKSPLOSION.

Elværktøjet må ikke åbnes, ændres eller repareres.

ADVARSEL! RISIKO FOR SNITSKADE.

Tag batteriet ud ved vedligeholdelse

8.1 Handlinger efter brugen

- Tag batteriet ud og vent, indtil det er kølet af, og lad derefter batteriet helt op.
- Fjern rester af materialet fra elværktøjet med en blød nylonbørste eller en vaskesvamp.
- Tør det ydre hus af med en tør klud.
- Kontroller, at elværktøjet er helt, og at der ikke er nogen løse dele eller skruer.
- Rens elmotorens ventilationsåbninger.

OBS! Brug aldrig rindende vand eller kemikalier til rengøring. Vand kan forårsage kortslutning, og kemikalier kan skade plastdele.

10. AFFALD

El-affald

 Brugte elektriske og elektroniske produkter, også alle typer batterier, skal afleveres der, hvor der indsamles til genbrug. (Iht. direktiv 2012/19/EU og 2006/66/EC).

